

บทที่ 7

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้ได้มุ่งเน้นในการสร้างแบบจำลองภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคา โดยทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้นวิธีของ Johansen ซึ่งจะทำให้ทราบผลกระทบทางนโยบายที่มีต่อภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาทั้งรายปีและรายไตรมาส พร้อมทั้งทำการพยากรณ์และเปรียบเทียบผลการศึกษาจากการใช้ข้อมูลรายปี และรายไตรมาส โดยข้อมูลรายปีทำการศึกษาในช่วง ปี พ.ศ. 2513 ถึงปี พ.ศ. 2542 ส่วนรายไตรมาสทำการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2536 ไตรมาสที่ 1 ถึง ปี พ.ศ. 2543 ไตรมาสที่ 2

ผลการศึกษาโดยภาพรวมแล้ว พบว่า แบบจำลองรายปีมีทั้งหมด 27 สมการ และมีทั้งหมด 22 ในรายไตรมาส โดยแบบจำลองที่ผลการศึกษาที่ดีในรายปีและรายไตรมาสมีทั้งหมด 25 และ 20 สมการ ตามลำดับ แต่อีก 2 สมการทั้งในรายปีและรายไตรมาสให้ผลการศึกษาไม่ค่อยดีนัก เนื่องจากเป็นส่วนเหลือจากภาคอื่นๆ แต่มีสัดส่วนในแบบจำลองค่อนข้างต่ำ จึงไม่มีผลกระทบต่อแบบจำลองโดยภาพรวม และจากการหาความสัมพันธ์ระยะยาวและการปรับตัวระยะสั้น ทั้งข้อมูลรายปี และรายไตรมาส จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระยะยาว (cointegration) มีความสอดคล้องกับการปรับตัวระยะสั้น (error correction) เนื่องจากเป็นไปตาม Granger representation theorem ที่กล่าวว่าเมื่อมีความสัมพันธ์ระยะยาวย่อมมีการปรับตัวระยะสั้นด้วย และเมื่อทำการพิจารณาค่าสถิติของสมการการปรับตัวระยะสั้น และผลของการทำ simulation พบว่า แบบจำลองของข้อมูลรายไตรมาสให้ผลทางสถิติที่ดีกว่าแบบจำลองของข้อมูลรายปี

ผลการหาความสัมพันธ์ระยะยาวของข้อมูลรายปี และรายไตรมาส สามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ ภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคา โดยในภาคการผลิตรายปี พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับการผลิตภาคการเกษตร ภาคการก่อสร้าง ภาคการค้า ภาคการไฟฟ้าและการประปา ภาคบริการ และภาคอื่นๆ ได้แก่ แรงงานของภาคนั้นๆ ทุนของภาคนั้นๆ และสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ที่ให้แกภาคนั้นๆ โดยการผลิตในภาคอื่นๆ ยังมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นด้วย แต่การผลิตในภาคอุตสาหกรรมมีความ

สัมพันธ์ระยะยาวกับแรงงานภาคอุตสาหกรรม ทูนของภาคอุตสาหกรรม และดัชนีราคาขายส่งภาคอุตสาหกรรมเท่านั้น

สำหรับตลาดแรงงานในรายปีนั้น ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับกำลังแรงงาน ได้แก่ จำนวนประชากร จำนวนนักเรียน อัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่แท้จริง และอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ส่วนการจ้างงานในภาคการเกษตร ภาคการก่อสร้าง ภาคการค้า ภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ ทูนของภาคนั้นๆ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และดัชนีราคาขายส่งของภาคนั้นๆ โดยการจ้างงานในภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมยังมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับการผลิตด้วย แต่การจ้างงานในภาคการไฟฟ้าและการประปาจะมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับ ทูนและการผลิตของภาคการไฟฟ้าและการประปาเท่านั้น ส่วนภาคบริการจะมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับ ทูนของภาคบริการ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และดัชนีราคาผู้บริโภค ขณะที่การจ้างงานในภาคอื่นๆ จะมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับ ทูนของภาคอื่นๆ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และการผลิตของภาคอื่นๆ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับการว่างงาน ได้แก่ จำนวนประชากร ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น และดัชนีราคาผู้บริโภค

ในแบบจำลองระดับรายปี พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ได้แก่ ดัชนีราคาผู้บริโภคและปริมาณเงิน ส่วนดัชนีราคาในภาคต่างๆ จะมีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวที่เหมือนกันคือ ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น โดยดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นภาคบริการยังมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับปริมาณเงินและดัชนีราคาขายส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ส่วนดัชนีราคาขายส่งภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับปริมาณเงินและอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และดัชนีราคาขายส่งภาคการก่อสร้างยังมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับดัชนีราคานำเข้าและอัตราค่าจ้างขั้นต่ำด้วย

ส่วนในรายไตรมาสที่ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับการผลิตภาคการเกษตร ภาคการก่อสร้าง ภาคการค้า และภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ แรงงานภาคนั้นๆ ทูนของภาคนั้นๆ และดัชนีราคาของภาคนั้นๆ โดยในภาคการเกษตรจะเป็นดัชนีราคาขายส่งภาคการเกษตรในอดีต ส่วนการผลิตภาคอื่นๆ จะมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับแรงงานภาคอื่นๆ และ ทูนของภาคอื่นๆ เท่านั้น

แบบจำลองตลาดแรงงานในรายไตรมาส พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับกำลังแรงงานเหมือนในรายปี ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับการจ้างงานในภาคการเกษตร ภาคการก่อสร้าง ภาคการค้า ภาคอุตสาหกรรม และภาคอื่นๆ ได้แก่ ทูนของภาคนั้นๆ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และดัชนีราคาของภาคนั้นๆ โดยการจ้างงานในภาคอื่นๆ จะมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น และการจ้างงานในภาคการค้ายังมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับการผลิตภาคการค้าด้วย ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับการว่างงานในรายไตรมาส

เหมือนกับแบบจำลองรายปี คือจำนวนประชากร ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นและดัชนีราคาผู้บริโภค

ส่วนแบบจำลองระดับรายไตรมาส พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ได้แก่ ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และดัชนีราคาส่งออก ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับดัชนีราคาในภาคต่างๆ ที่เหมือนกันคือ ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น โดยดัชนีราคาขายส่งยังมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับดัชนีราคาส่งออก อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และดัชนีราคาขายส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ส่วนดัชนีราคาขายส่งภาคการก่อสร้างยังมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ส่วนดัชนีราคาขายส่งภาคอุตสาหกรรมยังมีความสัมพันธ์ระยะยาวกับดัชนีราคานำเข้าด้วย

และผลการทำ simulation ทั้งข้อมูลรายปีและรายไตรมาส โดยภาพรวมแล้ว พบว่า แบบจำลองรายปี และรายไตรมาสมีความสามารถในการพยากรณ์ได้ดี ถึงแม้ในบางส่วนอาจจะไม่ดีมากนัก เนื่องจากเป็นส่วนที่เหลือจากการพยากรณ์ในส่วนต่างๆ เช่น จำนวนแรงงานรอดฤดูกาล แต่เนื่องจากมีสัดส่วนในแบบจำลองน้อย จึงไม่มีผลกระทบต่อแบบจำลองโดยภาพรวม และจากการทำ simulation จะเห็นถึงผลกระทบเชิงนโยบายที่มีต่อภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคาได้ อย่างเช่น ผลกระทบจากนโยบายอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ถ้าหากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเพิ่มขึ้นจะมีผลทำให้ระดับราคาเพิ่มขึ้น และขณะเดียวกันก็มีผลกระทบต่อการจ้างงานในภาคต่างๆ โดยจะทำให้การจ้างงานลดลง และอาจมีผลทำให้มีการปลดคนงานออก ส่งให้คนว่างงานเพิ่มขึ้นได้ เป็นต้น

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

ในการศึกษาเกี่ยวกับภาคการผลิต ตลาดแรงงาน และระดับราคานี้ได้มีปัญหาในเรื่องข้อมูลที่ขาดหายไปบางช่วงของข้อมูลทั้งรายปีและรายไตรมาส อีกทั้งวิธีการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลในภาคต่างๆ ที่ไม่สอดคล้องกัน เช่น ข้อมูลในรายไตรมาส ได้มีการแบ่งผลผลิตออกเป็นภาคต่างๆ แตกต่างกับการแบ่งภาคของทุน ซึ่งมีผลในการลงรายละเอียดได้ไม่มากนัก

การศึกษานี้ได้ทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลรายปีและรายไตรมาสที่อยู่ในรูปของราคาประจำปี (nominal term) แล้วมาทำการปรับให้อยู่ในรูปของ ราคาปีฐาน 2538 (real term) ด้วยดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น เพื่อพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ณ ราคาปีฐาน 2538 ซึ่งการที่แบบจำลองอยู่ในรูปของ nominal term จะเป็นที่เข้าใจได้ง่ายสำหรับนักธุรกิจ แต่อาจจะไม่สอดคล้องมากนักกับการศึกษาที่ผ่านมาที่นิยมทำอยู่ในรูป real term หากจะมีการศึกษาในระยะต่อไปควรจะมีทำการเปรียบเทียบการพยากรณ์โดยใช้ข้อ

มูลค่า real term กับการพยากรณ์โดยใช้ข้อมูล nominal term แล้วทำการปรับภายหลังเพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้นได้

นอกจากนี้ในการศึกษาต่อไปอาจทำการพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (technology change) ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของการผลิตเข้ามาในแบบจำลองโดยใช้วิธี latent variable เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถจะทำการวัดได้โดยตรง เพื่อที่จะทำให้แบบจำลองสามารถอธิบายพฤติกรรมการผลิตได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น